

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

“САДАҚ” газеті: Серке Бірліктің Әлеуметтік және мәдени мұрасы

ЖАРИЯЛАНДЫ
17.10.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimgger.kz/166416/>

“Садақ” газеті: Серке Бірліктің Әлеуметтік және Мәдени Мұрасы. XX ғасырдың басында қазақ қоғамында көптеген әлеуметтік және саяси өзгерістер орын алды. Сол кезеңде жаңадан қалыптаса бастаған баспасөз құралдары қоғамның саяси ой-санасын қалыптастыруға және ұлттық мәдениетті жаңғыртуға үлкен ықпал етті. Осы бағыттағы ерекше орын алатын басылымдардың бірі – “Садақ” газеті. Бұл басылым қазақ зиялыларының ұлттық ояну кезеңінде маңызды рөл атқарып, халықтың санасын серпілтуді мақсат тұтты.

Серке Бірліктің Қоғамдық Ойы және “Садақ” газетінің негізін қалаушылардың бірі – Серке Бірлік. Ол қазақ халқының мұң-мұқтажын, ұлттық сана-сезімін ояту үшін үлкен еңбек сіңірген тұлға. Серке Бірлік “Садақ” газеті арқылы қазақ қоғамына әлеуметтік теңдік, білім беру, тіл мен мәдениетті сақтау сияқты өзекті мәселелерді көтерді. Газет беттерінде оның қазақ халқының құқықтары мен еркіндігі жайлы ой-пікірлері, халықты бірлікке, білімге шақырған мақалалары жарияланды. Серке Бірлік өзінің мақалаларында қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік мәселелерін, әйелдердің құқықтары, жерге байланысты мәселелер, орыс отаршылдарының саясаты сияқты маңызды тақырыптарды қозғады. Оның ойынша, қоғамның дамуы үшін әрбір азамат білімді, сауатты болуы керек және өз елінің тағдырына бейжай қарамауы тиіс. “Садақ” газеті тек ақпараттық қана емес, сондай-ақ ағартушылық басылым болды. Оның басты мақсаттарының бірі – қазақ халқының ұлттық санасын ояту, білімді, прогрессивті ұрпақты тәрбиелеу болды. Бұл газет халықтың білімге, мәдениетке деген қызығушылығын оятуға тырысты. Онда әдебиет, тіл, мәдениет туралы мақалалар, халықтық дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар жайлы мәліметтер жарияланды. Сонымен қатар, “Садақ” газеті заманауи білім беру жүйесін дамыту, жастарды оқуға, жаңа ғылымдарды меңгеруге шақырды. Серке Бірлік пен оның серіктестері білім беру арқылы қазақ халқының болашағын жарқын етуді мақсат тұтты. “Садақ” газеті ұлттық мәдениетті сақтауға және дамытуға үлкен үлес қосты. Оның беттерінде қазақ халқының мәдениеті, фольклоры, халық поэзиясы, ұлттық өнері кеңінен насихатталды. Газет қазақ әдебиеті мен өнерін насихаттау арқылы халықтың мәдени мұрасын сақтау мен оны жаңғыртуға тырысты. Серке Бірлік қазақ

тілінің мәртебесін көтеруге ерекше назар аударды. Ол қазақ тілінің әдеби, көркемдік мүмкіндіктерін көрсетуге тырысып, оны газеттің беттерінде кеңінен қолданды. Бұл қазақ зиялылары мен қарапайым халық арасында тілге деген құрметті оятып, ұлттық рухты жаңғыртты. “Садақ” газеті мен Серке Бірліктің идеялары XX ғасырдағы қазақ зиялыларының ұлттық сананы ояту, әлеуметтік мәселелерді көтеру және мәдениетті дамыту жолындағы күресінің айқын көрінісі болды. Серке Бірлік бастаған бұл қозғалыс қазақ қоғамына жаңа тыныс беріп, халықты білімге, мәдениетке, ұлттық бірлікке шақырды. Оның еңбегі мен “Садақ” газетінің тарихы бізге ұлттың өзіндік болмысы мен мәдениетін сақтауда, қоғамдағы өзгерістерге серпін беру жолында баспасөздің маңызды екенін көрсетеді.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.